Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 16 september 2025

Portefeuille
Ruimtelijke Ordening
Duurzaamheid, Energietransitie en Circulaire Economie

Agendapunt
B8

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het aangaan van de Intentieovereenkomst Ontwikkeling windturbines havengebied Amsterdam-Zaanstad

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. In te stemmen met het aangaan van de Intentieovereenkomst Ontwikkeling windturbines havengebied Amsterdam-Zaanstad, met als belangrijkste punten:

a. Gezamenlijk te komen tot een optimale invulling van de RES-zoekgebieden, waarbij rekening wordt gehouden met de belangen van de fysieke leefomgeving;

b. Partijen bij de overeenkomst zijn Provincie Noord-Holland, de gemeente Zaanstad en de gemeente Amsterdam;

c. De provincie oefent het bevoegd gezag voortvarend uit voor het nemen van een projectbesluit voor de realisatie van windturbines in het havengebied op het grondgebied van Amsterdam. De gemeente ziet af van de mogelijkheid het omgevingsplan te wijzigen;

d. Het participatieplan zowel aan provinciaal als gemeentelijke participatiebeleid wordt getoetst;

e. In beginsel wordt uitgegaan van de concept landelijke milieunormen voor windturbines;

f. Bij overschrijding van milieunormen (geluid) door cumulatieve effecten worden met initiatiefnemers pragmatische oplossingen gezocht.

2. De wethouder Duurzaamheid te machtigen tot het maken van wijzigingen van ondergeschikte aard of tekstuele wijzigingen in de Intentieovereenkomst als bedoeld in beslispunt 1.

Kernboodschap

Het college besluit tot het aangaan van de Intentieovereenkomst Ontwikkeling windturbines havengebied Amsterdam-Zaanstad'. In de intentieovereenkomst zijn samenwerkingsafspraken vastgelegd tussen de provincie Noord-Holland, de gemeente Zaanstad en de gemeente Amsterdam, met als doel het optimaal benutten van het havengebied voor het realiseren van windturbines, rekening houdend met elkaars beleid

Bestuurlijke achtergrond

- Omgevingsvisie Amsterdam 2050, vastgesteld door de raad 2021;
- RES 1.0, vastgesteld door de gemeenteraad in mei 2021;
- Coalitieakkoord Amsterdam (2022): Gezonde en duurzame stad
- Routekaart Amsterdam klimaatneutraal 2050, vastgesteld door het college op 3 maart 2020;
- Programma Windenergie Amsterdam 2030, vastgesteld door het college op 25 februari 2025

Bestuurlijke prioriteit

- Coalitieakkoord Amsterdam (2022): Gezonde en duurzame stad

Windenergie maakt een cruciaal deel uit van de energiemix. We willen het potentieel aan windenergie in Amsterdam benutten zonder dat hierdoor onaanvaardbare gezondheidsrisicos ontstaan of de natuur te veel wordt belast.

- Programma Windenergie Amsterdam (PWA) (2025)

Bij vaststelling van het PWA heeft het college de voorkeur uitgesproken om zoveel mogelijk van de windopgave in het havengebied te realiseren en zo snel mogelijk, maar uiterlijk 2026, duidelijkheid te verschaffen of de gebieden aan de zuidoostzijde van de stad ook nodig zijn

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid, onder d, Gemeentewet

Het college is in ieder geval bevoegd tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten;

Artikel 168, eerste, tweede en derde lid, Gemeentewet

1. Het college kan een of meer leden van het college machtigen tot de uitoefening van een of meer van zijn bevoegdheden (..);
2. Een krachtens machtiging uitgeoefende bevoegdheid wordt uit naam en onder verantwoordelijkheid van het college uitgeoefend;
3. Het college kan te dien aanzien alle aanwijzingen geven die het nodig acht.

Onderbouwing besluit

Ad 1. In te stemmen met het aangaan van de Intentieovereenkomst Ontwikkeling windturbines havengebied Amsterdam-Zaanstad, met als belangrijkste punten:

Ad a. Gezamenlijk te komen tot een optimale invulling van de RES-zoekgebieden, waarbij rekening wordt gehouden met de belangen van de fysieke leefomgeving.
Het havengebied ligt deels op grondgebied van Zaanstad en deels op grondgebied van Amsterdam. Beide gemeenten hebben het havengebied aangewezen als RES-zoekgebied. Alleen met samenwerking kan een optimale invulling worden bereikt voor windturbines in het havengebied met behoud van ieders verantwoordelijkheid en rekening houdend met elkanders beleid.

Ad b. Partijen bij de overeenkomst zijn Provincie Noord-Holland, de gemeente Zaanstad en de gemeente Amsterdam.
Voor de ontwikkeling van windturbines in het Havengebied is een goede samenwerking en afstemming met de Provincie Noord-Holland, de gemeente Zaanstad en de gemeente Amsterdam nodig. De overeenkomst heeft tot doel afspraken vast te leggen die eraan bijdragen dat zoveel mogelijk duurzame energie wordt opgewekt met aanvaardbare effecten op de leefomgeving en een evenwichtige verdeling van eventueel noodzakelijke mitigerende maatregelen, met behoud van ieders verantwoordelijkheid.

Ad c. De provincie oefent het bevoegd gezag voortvarend uit voor het nemen van een projectbesluit voor de realisatie van windturbines in het havengebied op het grondgebied van Amsterdam. De

gemeente ziet af van de mogelijkheid zelfstandig omgevingsplan te wijzigen.
De initiatiefnemer dient een aanvraag voor de bouw en gebruik van windturbines bij de provincie. De provincie neemt de aanvraag in behandeling en beslist hierop met een provinciaal projectbesluit. De gemeente stelt geen wijziging omgevingsplan vast ten behoeve van het project, omdat:
1. De provincie niet besluit het bevoegd gezag over te laten aan de gemeente;
2. In de intentieovereenkomst is vastgelegd dat de provincie de bevoegd gezag rol voortvarend gaat oppakken;
3. De provincie de gemeentelijke realisatie van windturbines daarentegen kan vertragen door het indienen van een zienswijze op het ontwerp-wijziging omgevingsplan gevolgd door een reactieve interventie;
4. Het niet zinvol en verwarrend is om twee procedures tegelijkertijd voor hetzelfde project uit te voeren, namelijk een provinciaal projectbesluit en een wijziging omgevingsplan;
5. Initiatiefnemer (Port of Amsterdam (PoA)) heeft aangegeven duidelijkheid te verlangen van de betrokken overheden over de te volgen procedure. PoA wenst niet zelf die keuze te maken. PoA meent dat de leges bij de provincie lager uit zullen vallen dan bij de gemeente; en
6. Het overlaten aan de provincie meer comfort biedt voor de gemeente Zaanstad, nu de provincie de gemeentelijke belangen van Amsterdam en Zaanstad gelijkelijk kan bedienen.

Ad d. Het participatieplan zowel aan provinciaal als gemeentelijke participatiebeleid wordt getoetst. Met deze afspraak wordt het gemeentelijk participatiebeleid volwaardig betrokken bij de voorbereiding van het besluit.

Ad e. In beginsel wordt uitgegaan van de concept landelijke milieunormen voor windturbines.
Op dit moment zijn de landelijke milieunormen nog niet vastgesteld. Zolang de landelijke normen ontbreken kan het bevoegd gezag lokale normen stellen. De lokale normen worden bij het besluit gemotiveerd. Het heeft de voorkeur daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij de landelijke milieunormen die in het ontwerp beschikbaar zijn.

Ad f. Bij overschrijding van milieunormen (geluid) door cumulatieve effecten worden met initiatiefnemers pragmatische oplossingen gezocht.
Bij de projecten die in het havengebied ontwikkeld worden, bevindt een deel zich op grondgebied van Zaanstad en een deel op grondgebied van Amsterdam. Partijen houden rekening met elkaars beleid en bij een overschrijding van Zaanse spelregels vanwege cumulatieve effecten vindt bestuurlijke afstemming plaats en wordt, zo nodig, met initiatiefnemers gezocht naar een pragmatische oplossing.

Duurzaamheid

Dit besluit draagt bij aan de doelen voor duurzaamheid. Zo past het in het vastgestelde beleid Klimaatneutrale stad. De bouw en het gebruik van windturbines is van belang voor de energietransitie en draagt bij aan een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen

Participatie

Het besluit betreft geen beleidsvoornemen waarbij burgerparticipatie van toepassing is.

Financiële onderbouwing

n.v.t.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-050895	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2025-055155	Advies (pdf)
AD2025-060685	1.ConceptIntentieovereenkomst.docx (msw12)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten